

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **PB klub, a. s.**, se sídlem Halouny 45, 267 28 Svinaře, okres Beroun, zastoupené JUDr. Tomášem Kaiserem, advokátem se sídlem Havlíčkova 15, 110 00 Praha 1, proti žalovanému **Celnímu ředitelství Praha**, se sídlem Washingtonova 7, P. O. Box 741, 113 54 Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2006, č. j. 7531/05-021, o uložení pokuty a propadnutí zboží, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 7. 2007, č. j. 10 Ca 189/2006 - 56,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 18. 4. 2005, č. j. 4173/04-1769/01-I/R, uložil Celní úřad Kladno žalobkyni pokutu 20 000 Kč a vyslovil propadnutí zde specifikovaného zboží (lihovin a tabákových výrobků) za porušení povinnosti dodržovat zákaz prodeje tabákových výrobků a lihovin mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím, stanovené v § 133 odst. 1 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních.

Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný svým rozhodnutím ze dne 3. 5. 2006.

Žalobu, již žalobkyně napadla rozhodnutí o odvolání, zamítl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 19. 7. 2007. Stejně jako správní orgány nepřisvědčil žalobkyni v tom, že by stavba čerpací stanice, v jejíchž prostorách celní úřad provedl dne 21. 6. 2004 kontrolu, byla provozovnou určenou k prodeji zboží a služeb: žalobkyni bylo totiž v její provozovně na pozemku parc. č. 284 v k. ú. Poříčany kolaudačním rozhodnutím povoleno toliko užívání čerpací stanice propan-butanu (tj. LPG) se zásobníkem o obsahu 4909 l. Kromě toho v ověřené projektové dokumentaci stavby čerpací stanice byla mobilní buňka, v níž žalobkyně prodávala lihoviny a tabákové výrobky, označena jako „*kiosek obsluhy*“. Tento účel užívání objektu měla žalobkyně znát a respektovat jej. Sám prokurista žalobkyně ostatně uvedl dne 15. 7. 2004 do protokolu, že mobilní buňka není zkolaudována k prodeji zboží a poskytování služeb. Soud rovněž neuvěřil žalobkyni v tom, že tento objekt byl stánkem s občerstvením a že výrazná převaha lihovin a tabákových výrobků nad občerstvením nabízeným v den kontroly byla výjimečným excesem. Objekt nemohl být ani stánkem s denním tiskem, neboť žádný tisk tu nebyl nalezen. Soud neshledal ani porušení práv žalobkyně při kontrole a v následném řízení.

V kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu žalobkyně jednak namítla, že soud nesprávně posoudil právní otázku, zda byla stěžovatelka v době kontroly oprávněna ve své provozovně (objekt č. 2) prodávat tabákové výrobky a lihoviny, či nikoli: je totiž přesvědčena, že objekt č. 2 je provozovnou ve smyslu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, jakož i ve smyslu úpravy obchodního zákoníku a živnostenského zákona. Stavba čerpací stanice byla zkolaudována k prodeji LPG, a LPG jako plyn je nepochybně zbožím: provozovna je tedy určena k prodeji zboží. Termín „*buňka*“, který rozhodující orgány používají pro provozovnu, nemá oporu v kolaudačním rozhodnutí ani v projektové dokumentaci k němu: tam se používá pojem „*kiosek*“, což značí stánek pro drobný prodej. I z toho lze dovodit, že stavební úřad, který vydal kolaudační rozhodnutí, byl srozuměn s tím, že v tomto objektu bude nabízeno zboží, resp. poskytovány služby. S ohledem na tyto argumenty je žalobkyně přesvědčena, že žalovaný ve svém rozhodnutí neobjasnil, proč nepovažuje provozovnu zkolaudovanou k prodeji LPG, resp. kiosk pro obsluhu, za provozovnu ve smyslu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Tento závěr svědčí o nepřipustně restriktivním výkladu zákona a je v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jakož i s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky.

Žalobkyně se dále domnívá, že provozovna splňovala i podmínky podle odstavců 2 a 3 ustanovení § 133 zákona o spotřebních daních. Jelikož v provozovně v době kontroly byla připravována rozsáhlá rekonstrukce, byl sortiment běžně prodávaných potravin vyprodán, zatímco u tabákových výrobků tomu tak nebylo. Množství nalezených tabákových výrobků považuje žalobce za poměrně malé (477 ks krabiček); výrobky navíc ani nebyly nabízeny k prodeji, nýbrž zabaleny v plastových pytlích a připraveny k převozu do jiné provozovny žalobkyně.

Žalobkyně proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na závěrech, k nimž dospěl ve správním řízení, a navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Kasační stížnost není důvodná.

Ve své první námitce žalobkyně zpochybňuje výklad § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 217/2005 Sb., který přijaly správní orgány a po nich i městský soud. Podle tohoto ustanovení je zakázán prodej tabákových výrobků a lihovin na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu [zde se odkazuje na zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)]. Žalobkyně trvá na tom, že čerpací stanice byla právě takovou provozovnou určenou k prodeji zboží a poskytování služeb, u níž tento zákaz neplatí; v tom se však mylí. Není třeba snášet argumenty ve prospěch závěru, že čerpací stanice byla provozovnou ve smyslu § 7 odst. 3 obchodního zákoníku a § 17 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon): je totiž zřejmé, že žalobkyně v prostoru čerpací stanice provozovala podnikatelskou činnost, resp. živnost, jak to žádají citovaná ustanovení. Zároveň ale neplatí, že každá provozovna je zároveň provozovnou určenou k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle stavebního zákona.

Kolaudačním rozhodnutím ze dne 14. 12. 1998, vydaným Městským úřadem Český Brod, bylo povoleno užívání stavby na pozemku parc. č. 284 v k. ú. Poříčany, a sice čerpací stanice propan-butanu (tj. LPG) se zásobníkem o obsahu 4909 l. V projektové dokumentaci je pak kromě zásobníku zakreslen i kiosky obsluhy. Žalobkyně tvrdí, že LPG je zbožím, a jelikož byla oprávněna k jeho prodeji, byla její čerpací stanice provozovnou určenou k prodeji zboží; jakkoli LPG jistě zbožím je, přehlíží tento závěr smysl úpravy části třetí zákona o spotřebních daních, jímž je omezení prodeje lihovin a tabákových výrobků. S ohledem na smysl zákona je nutno vykládat podmínky oprávnění k takovému prodeji nikoli snad „*nepřípustně restriktivním způsobem*“ (kterýžto názor žalobkyně na argumentaci dosud rozhodujících orgánů Nejvyšší správní soud nesdílí), nýbrž na nich přísně lpět. Bylo-li žalobkyni kolaudačním rozhodnutím povoleno užívání čerpací stanice propan-butanu (LPG), nelze jí pochopitelně upřít právo prodávat LPG zájemcům o jeho koupi bez ohledu na to, že se o „*prodeji*“ v kolaudačním rozhodnutí přímo nemluví: možnost prodávat pohonné hmoty (a nikoli snad shromažďovat je a dále s nimi nedisponovat) je totiž vlastním důvodem zřízení čerpací stanice a jejího provozování. To však již nelze říci o prodeji jiného zboží, na němž provoz čerpací stanice nijak nezávisí, a už vůbec o prodeji zboží, který podléhá zákonné regulaci a poměrně přísným omezením.

Žalobkyně má pravdu v tom, že běžnou součástí areálů čerpacích stanic bývají objekty, v nichž se prodává podobné zboží, jaké prodávala ona; existenci takového objektu (kiosku s prodejní místností a maximální půdorysnou plochou 75 m²) ostatně předpokládá i § 57 odst. 7 vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, který upravuje zvláštní požadavky pro servisy, opravy a čerpací stanice pohonných hmot. Ze stavebně technického hlediska je tedy existence takového objektu sloužícího k prodeji zboží přípustná; to však neznamená, že každému provozovateli čerpací stanice vzniká již

samotnou kolaudací právo prodávat v jakémkoli objektu v areálu čerpací stanice potravin, lihoviny a tabákové výrobky – tedy zboží odlišné od pohonných hmot, jejichž prodej je vlastním smyslem provozu čerpací stanice. Tím spíše to platí, pokud byl objekt č. 2, v němž se žalobkyně rozhodla prodávat zboží, zkolaudován jako „kiosek obsluhy“ – tedy jako nezbytné zázemí personálu, který se vždy na čerpací stanici vyskytuje. Žalobkyně se tedy nemůže s úspěchem dovolávat své dobré víry, protože účel objektu č. 2 byl v projektové dokumentaci jednoznačně vyjádřen. S označením „kiosek“ pak nelze spojovat žádné právní účinky a dovozovat, že stavební úřad, použiv toto označení, byl srozuměn s prodejem zboží (včetně lihovin a tabákových výrobků) v daném objektu. Kiosek je zde právně irrelevantním označením pro drobný volně stojící objekt, který stejně tak dobře může být označován jako „bunčka“ či „stánek“.

Ve výkladu § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, jež žalobkyně učinila sporným, se tedy Nejvyšší správní soud shoduje s Městským soudem v Praze, který své závěry řádně odůvodnil, i se správními orgány. Žalobkyně dále upozorňuje i na odstavce 2 a 3 tohoto ustanovení, konkrétní námitky však vznáší jen v souvislosti s odstavcem 3 („*Tabákové výrobky v jednotkovém balení a lihoviny lze prodávat mimo provozovny uvedené v odstavci 1 také ve stáncích s občerstvením.*“). V prvé řadě je třeba zopakovat, že kiosek obsluhy není stánkem s občerstvením (ačkoli na něj žalobkyně umístila takový nápis), neboť jeho prvotní a hlavní funkcí je být zázemím pro obsluhu čerpací stanice, nikoli nabízet upravené potraviny kolemjdoucím; již z toho důvodu se na něj § 133 odst. 3 zákona o spotřebních daních nemůže vztahovat. I kdyby tomu tak však bylo, musely by nabízené pokrmy a nápoje představovat větší množství sortimentu, kdežto lihoviny a tabákové výrobky by měly být v menšině jako doplňkový sortiment. V tomto ohledu není uspokojivě vysvětlen nepoměr mezi množstvím prodávaných tabákových výrobků (477 ks krabiček cigaret) a množstvím nabízených potravinářských výrobků (konkrétně šlo o několik málo desítek kusů lahví nealkoholických nápojů a piva). Žalobkyně namítá, že běžně prodávané občerstvení bylo vyprodáno a již nedoplněno kvůli nadcházející rekonstrukci provozovny; připomíná také odlišnou dobu trvanlivosti tabákových výrobků ve srovnání např. s plněnými bagetami. Tento argument lze přijmout; otázkou však zůstává, nakolik lze balené nápoje srovnávat co do trvanlivosti s plněnými bagetami. Trvanlivost těchto nápojů je běžně udávána na mnoho měsíců; není tedy zřejmé, proč by se právě tyto trvanlivé výrobky měly v provozovně vyskytovat v tak malém množství, neodpovídajícím ani z desetiny počtu kusů krabiček cigaret. Konečně bez významu je pro projednávanou věc i to, že některé výrobky nebyly nabízeny k prodeji a již byly zabaleny pro převoz do jiné provozovny. Tato okolnost je víceméně náhodná; krom toho skutečnost, že slovy zákona „*je (...) prodej (...) zakázán*“, neznamená, že za jednání příčící se ustanovení § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních může být potrestán jen ten, kdo bude přistižen *in flagranti delicto*, tedy přímo při prodejním aktu. Zákon naopak míří na postih každého, kdo prokazatelně vykazuje vůli prodávat lihoviny a tabákové výrobky, ač k tomu není oprávněn.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve

věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2008

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu